

Dosarul nr. 1ra-17/2022
1-19155306-01-1ra-04012022

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Babără Marian în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Moscvin Vitali XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în mun. XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.10.2019-14.08.2020;

Instanța de apel: 06.10.2020-28.09.2021;

Instanța de recurs: 04.01.2022– 18.04.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14 august 2020, Moscvin Vitali a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

S-a încasat din contul lui Moscvin Vitali în beneficul statului suma de 768 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *în fapt* că, Moscvin Vitali, pe 20 iulie 2019 aflându-se la domiciliul său situat în mun. XXXXX, urmărind scopul aplicării violenței fizice față de soția Moscvin Lilia, cu care conlocuiesc împreună și astfel fiind, conform art.133¹ lit. a) Cod penal, membri de familie, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului său, a inițiat un conflict cu ultima, iar apoi i-a aplicat multiple lovituri cu mâinile în regiunea capului cauzându-i dureri fizice.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din XXXXX, la Moscvin Lilia s-a constatat: traumă craniu-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, echimoze la nivelul feței, suprafața palmară mâna dreaptă,

coapsa stângă, echimoză cu excoriație la nivelul genunchiului stâng, excoriații la nivelul mâinii drepte, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară.

Pe baza stării *de fapt* expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal, individualizată prin „*Violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei manifestată prin maltratare, care a cauzat vătămarea ușoară a integrității corporale și a sănătății*”.

3. Avocatul Marian Babără în numele inculpatului a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii și că fapta nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune.

În motivarea apelului a indicat că, nu este de acord cu soluția primei instanțe, care a făcut o apreciere eronată a probatoriului dosarului și care neîntemeiat l-a condamnat pe inculpat. Prin actele și lucrările dosarului s-a atestat cert existența unor neînțelegeri familiale dinte apelant și pretinsa parte vătămată, însă nici o probă nu a confirmat că Moscvin Vitali i-a produs intenționat Liliesi Moscvin vătămare a integrității corporale.

Astfel, prima instanță nu a dat nici o apreciere cadrului legal incluse în art.2 din Legea nr.45 din 01.03.2007, cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie. Legea specială expres impune ca pentru întrunirea noțiunii de violență fizică să fie prezentă vătămarea intenționată a victimei, adică făptuitorul este conștient de acțiunile sale prejudiciabile, le dorește și acționează în vederea survenirii lor; precum și exclude din actele de violență în familie acțiunile de autoapărare.

În cazul din speță, avocatul consideră că instanța trebuia să reiasă din circumstanțele constatate pe parcursul judecării cauzei, care au atestat două acte, în cadrul cărora au survenit posibilele leziuni la victimă: când victima i-a sărit în spate lui Moscvin Vitali și îl agresa fizic pe acesta, iar el, călcând strâmb și suferind o entorsă la picior, de la durere, prin întoarcere, a aruncat-o de pe spatele său pe Moscvin Lilia, care a căzut și posibil s-a lovit s-au când victima l-a apucat de picior pe inculpat cu intenția de al immobiliza și a nu-i permite să plece, la ce acesta a smuncit piciorul pentru a se elibera și partea vătămată s-a lovit de masă.

Totodată, instanța urma să constate că ambele aceste fapte nu pot forma obiectul infracțiunii imputate din considerentul că Moscvin Vitali era persoana agresată de Moscvin Lilia și acesta a acționat, în ambele cazuri, doar în vederea eliberării de la atacul comis de fosta sa soție, apărându-se a încercat să scape de sub actele de agresiune fizică emenate de la pretinsa victimă.

Prima instanță nu s-a pronunțat deloc asupra autoapărării inculpatului, ignorând că acțiunile de autoapărare, chiar dacă ele au produs leziuni, nu formează

latura materială a infracțiunii imputate.

De asemenea, prima instanță a enunțat de două ori că, prin raportul de expertiză medicală s-ar fi exclus posibilitatea ca leziunile să fi fost cauzate printr-o singură cădere, doar că, pretinsa victimă a căzut de mai multe ori în acea seară, precum și unele leziuni puteau apărea la ea în timp ce inculpatul se afla în autoapărare.

Mai mult, instanța urma să aprecieze critic declarațiile pretinsei părți vătămate, care a acționat preponderent în vederea victimizării sale și a tăinuirii stării reale de lucruri, cum ar fi faptul că cu o săptămână înainte de pretinsa faptă ea a căzut de pe bicicletă și s-a accidentat, ceea ce a necesitat adresare la tratament medical specializat, având entorsă capsulo-ligamentară al gleznei drepte gr.I, precum și alte afecțiuni adiacente căderii de pe bicicletă, probă ce a fost administrată doar la insistența apărării.

În același context, avocatul a specificat că instanța trebuia să reiasă și din faptul că, după prima pretinsă agresiune din ziua de 20.07.2019, ambii ex-soți au mers și s-au plimbat cu bicicletele o durată de peste 3 ore, ceea ce demonstrează că parte vătămată nu avea suferințe sau dureri, fiind dubii serioase asupra afirmațiilor ei că a fost lovită înainte de această plimbare, de la ce și-a pierdut cunoștința. Astfel, este evident că nici o persoană ce ar fi suferit astfel de leziuni nu ar fi fost în stare să reziste acestei plimbări ce impune efort fizic considerabil, iar faptul că cele două persoane s-au plimbat împreună demonstrează că între ei nu exista un conflict ce ar fi afectat relațiile interpersonale.

În continuare, avocatul a menționat că instanțele de judecată sunt obligate să motiveze soluția de condamnare atât prin prisma probatoriului administrat cât și prin prisma calificării faptelor imputate sub incidența unor norme penale clare, previzibile și în vigoare la momentul săvârșirii pretinselor infracțiuni. Contrar acestor reglementări, rechizitoriul nu se referă la dubiile întemeiate ridicate de apărare, precum și nici la aspectul legat de răsturnarea de situație ce a avut loc în procesul de judecare a cauzei, care a infirmat versiunea procurorului.

Pe de altă parte, apărătorul a indicat că, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri. Conform principiului prezumției nevinovăției, toate dubiile în probarea învinuirii, care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea inculpatului

În final, avocatul a considerat că, dacă prima instanță reieșea din aceste prevederi legale imperative, aceasta urma să constate că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele aferente laturii subiective - intenția directă în producerea leziunilor corporale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2021, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a constatat că, prin acțiunile sale, inculpatul Moscvin Vitali a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal.

Reieșind din plenitudinea constatărilor efectuate și din interpretarea sistemică a normelor de drept invocate, argumentele apelantului, precum că partea

vătămată singură a căzut și s-a lovit sau că inculpatul a fost nevoit să o lovească pe partea vătămată, deoarece aceasta se înăbușea, dorind să o readucă la starea normală, pentru a nu-i permite să leșine, sunt neprobate, or, potrivit declarațiilor părții vătămate conflictul s-a iscat de la aceea că, partea vătămată i-a refuzat inculpatului să meargă împreună cu ea și prietenul ei, la plimbare cu bicicleta și încercând să-l oprească, pe motiv că a văzut că și-a luat cu el cuțitul, nu a reușit, inculpatul a lovit-o în regiunea capului și i-a sucit degetul mare de la mâna dreaptă, iar în urma loviturilor primite și-a pierdut cunoștința.

La fel, nu au fost reținute alegațiile apelantului precum că la etapa urmăririi penale acuzatorul de stat s-a opus administrării probelor, iar în cadrul judecării cauzei în fond nu a mai administrat probe ce ar susține învinuirea, or, versiunea acuzării este susținută prin probe pertinente, care în mod direct indică asupra vinovăției inculpatului Moscvin Vitali în comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) Cod penal, printre care raportul de expertiză judiciară nr.XXXXX din XXXXX, potrivit căruia sa constatat că: Regiunile anatomice unde sunt localizate leziunile corporale constatate sunt accesibile pentru mâna proprie, însă nu sunt caracteristice pentru autoprovocare, iar luând în considerație localizarea anatomică și caracterul morfologic a leziunilor corporale constatate, cauzarea acestora în rezultatul căderii unice din poziție verticală, se exclude. Declarațiile părții vătămate Moscvin Lilia, care a menționat că, la data de 20.07.2019, la ieșire din casă la plimbare cu bicicleta, Moscvin Vitali a lovit-o în regiunea capului și i-a sucit degetul mare de la mâna dreaptă. După ce au venit de la plimbarea cu bicicleta, Moscvin a mai lovit-o în regiunea capului, cu piciorul în regiunea coapselor și la genunchiul stâng. Când a dorit să-l rețină de maiou pe Moscvin, el i-a sucit degetul, apoi a simțit durere acută și o lovitură”. Declarațiile martorului Murzina Vera care a declarat că, personal nu a văzut ca anterior inculpatul să o fi lovit pe partea vătămată, dar a auzit strigăte și lovituri. Martorul Dobrov Veaceslav a declarat că, Moscvin Lilia s-a plâns odată că a fost lovită de către Moscvin Vitali.

Concomitent, instanța de apel a combătut argumentul apărării precum că, procurorul a întreprins acțiuni de a ascunde adevărul, iar în lipsa unor probe concrete, nu poate fi stabilită vinovăția inculpatului Moscvin Vitali în comiterea violenței în familie, or, la materialele cauzei este anexată ordonanța de protecție, prin care s-a instituit măsurile de protecție în privința victimei violenței în familie pe un termen de două luni, cu obligarea agresorului Moscvin Vitalie de a sta departe de locul aflării victimei și de a nu contacta cu victima, fiind obligat să participe la program special de consiliere psihologică în vederea reducerii agresivității și prevenirea violenței.

Instanța de apel a respins și alegațiile avocatului Babără Marian, precum că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele componentei infracțiunii imputate, iar fapta acestuia nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune, or, instanța de judecată anume din totalitatea semnelor obiective și subiective, a constatat că, sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii penale a lui Moscvin Vitali, sub aspectul comiterii infracțiunii de violență în familie, în forma calificată în baza art.201¹ alin.(1), lit. a) Cod penal.

Subsecvent celor relatate, din conținutul apelului declarat de către avocat, nu

s-a desprins vreun motiv de natură juridică capabil să influențeze soluția procesului penal, deoarece nu se referă la cazul în care ar rezulta încălcarea esențială a legii, soldată cu achitarea inculpatului.

Astfel, probele prezentate de către procuror au fost pertinente, concludente, utile și veridice probele puse la baza condamnării inculpatului, fiind cercetate suplimentar în cadrul ședinței instanței de apel și nu există temeii pentru a le da o nouă apreciere, instanța de apel a fost solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare.

5. Avocatul Marian Babără în numele inculpatului în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6), 8), 9) și 12) Cod de procedură penală a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii și că fapta nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor menționate în cererea de apel (*pct. 3 din prezenta decizie*).

5.1. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de avocat în numele inculpatului, menționând că acestea urmează a fi respins ca fiind vădit neîntemeiat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul recursului declarat în speță, acesta se întemeiază pe prevederile art.427 alin. (1) pct.6), 8), 9) și 12) Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii; 9) inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală, 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În esență, criticile recurentului se axează pe ideea că, instanțele de fond nu au intrat pe deplin în esența acțiunilor inculpatului, acestea fiind apreciate greșit, eronat fiind dispusă condamnarea lui Moscvin Vitali în baza art.201¹ alin.(1), lit. a) Cod penal și intervenind cu solicitarea de a se dispune desființarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Însă, verificând alegațiile recurentului și circumstanțele cauzei în raport cu

actele cauzei, Colegiul penal conchide că, acestea sunt neîntemeiate, iar aceste temeuri nu-și găsesc confirmarea în speța dedusă judecării.

Referitor la temeiul de recurs invocat de recurent, prin prisma pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, Colegiul penal ține să menționeze că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că, instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra motivelor pentru care a respins argumentele părți apărării, la caz fiind administrate probe pertinente și concludente susceptibile să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Totodată, Colegiul penal constată că, recurentul critică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerând ca necorespunzător circumstanțelor de fapt ale cauzei, însă aceste argumente nu pot fi reținute deoarece, conform art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei, instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Toate probele administrate au primit apreciere la justa lor valoare, concluziile privind condamnarea inculpatului Moscvin Vitali, rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză, iar motivele aduse de recurent, precum că instanța nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar, țin de starea de fapt a cauzei.

În contextul dat, Colegiul penal reține că, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat.

Din considerentele menționate supra, Colegiul penal conchide că în speță nu sunt incidente temeurile de casare prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Cu referire la temeiul pentru recurs invocat de recurent și prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, și anume că în acțiunile inculpatului nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal, Colegiul penal menționează următoarele.

Colegiul penal atestă că, instanța de apel a stabilit prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și cea care caracterizează latura subiectivă, precum și obiectul și subiectul infracțiunii, or, de către instanțele de fond cert au fost stabilite că inculpatul intenționat i-a aplicat multiple lovituri soției cauzându-i dureri fizice.

Astfel, se constată că, în cauză au fost stabilite toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui Moscvin Vitali, inclusiv vinovăția acestuia, după cum rezultă din hotărârile instanțelor de fond, care s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-au motivat concluziile prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior

apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, în speță nu a fost constatată existența erorii de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, deoarece asemenea eroare în speță nu a fost comisă.

Cu referire la temeiul pentru recurs specificat la pct. 9) alin.(1) din art.427 Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că, recursul nu a fost motivat sub acest aspect. Astfel, poziția instanței de recurs de a suplini din oficiu recursul recurentului prin constatări subiective constituie o derogare de la principiul contradictorialității în condițiile egalității armelor.

În contextul dat, Colegiul penal ține să menționeze că, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Conform art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii

Referitor la eroarea de drept prevăzută la pct.12) art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit căreia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, invocată de recurent, Colegiul penal constată că aceasta la fel nu poate fi reținută, deoarece apărarea în mod contradictoriu invocă și temeiul de recurs prevăzut de pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicitând achitarea inculpatului.

Mai mult, în acest sens instanțele de fond s-au expus în mod temeinic și deplin, considerând corectă încadrarea acțiunilor inculpatului în baza prevederilor art.201¹ alin.(1) lit. a) Cod penal.

În sinteza celor expuse, analizând textul deciziei atacate (f.d.32-49, Vol. II) în coraport cu motivele invocate de recurenți, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, impunându-se soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală,

Colegiul penal,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Babără Marian în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Moscvin Vitali XXXXX*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 mai 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie